

Микола Лазарович

тернопіль. вулиця 3 мая. 1900-ті

активні
діячі
ЗУНР
на тернопільщині

Микола
Lazarovics

Баб'як Павло – народився 28 вересня 1897 р. у с. Курники Тернопільського повіту. Закінчив Тернопільську українську гімназію. Вивчав право в Українському таємному університеті у Львові та Ягеллонському університеті в Кракові. Активний учасник національно-визвольних змагань, зокрема брав участь у перебранні українцями влади в Тернополі під час Листопадового зриву 1918 р. та як доброволець УГА в українсько-польській війні 1918–1919 рр., поручник. Після війни, у 1922–1923 рр., перебував у польській в'язниці, згодом працював у повітовому союзі кооперативів у Збаражі, учителював, займався громадською діяльністю. У 1944 р. емігрував до Австрії, де певний час викладав і очолював українську гімназію в Зальцбурзі. З 1950 р. оселився у США. Працював директором кредитного кооперативу «Самопоміч» і ощадної каси «Певність» у Чикаго. Був співзасновником і головою Учительської громади, одним із ініціаторів і меценатів будівництва в Чикаго собору св. Володимира і Ольги. Помер 7 травня 1982 р. у м. Чикаго.

Баран Степан Іванович – народився 25 січня 1879 р. у містечку Крукеничах Мостиського повіту. Випускник правничого факультету Львівського університету, доктор права; паралельно продовжував студії на філософських факультетах Львівського, Берлінського та Віденського університетів, які закінчив у 1913 р. У Львові став членом «Молодої України», двічі обирався головою «Академічної громади», дійсний член НТШ. У 1913–1919 рр. був членом Української національно-демократичної партії, входив до складу Народного Комітету цієї партії, редагував тижневик УНДП «Свобода». Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – член УНРади, державний

секретар земельних справ у першому уряді, спричинився до розробки аграрного законодавства новоствореної держави. У Міжвоєнний період перебував у Тернополі, де певний час очолював філію «Просвіти», видавав газету «Подільський голос» – єдину на всьому Поділлі, що видавалася українською мовою. З 1925 до 1939 р. незмінно перебував у складі Центрального Комітету УНДО; як представник УНДО в 1928–1938 рр. обирався послом до польського сейму. Під час Другої світової війни перебував у Холмі (нині м. Хелм, Польща), у 1944 р. емігрував до Німеччини. У 1946 став першим головою Спілки українських журналістів на еміграції. Підтримував консолідаційні зусилля національних сил щодо відновлення української державности, співпрацюючи з урядом УНР в екзилі. У 1952–1953 рр. виконував функції голови виконавчого органу УНРади. Помер 4 червня 1953 р. у Мюнхені.

Барвінський Олександр Григорович – народився 8 червня 1847 р. у селі Шляхтинцях на Тернопільщині. Випускник Тернопільської гімназії та філософського факультету Львівського університету, студіював славистику у Відні. З 1868 р. займався педагогічною діяльністю, викладав у гімназіях Бережан, Тернополя, Львівській державній учительській семінарії. Співпрацював з українськими періодичними виданнями «Правда», «Мета», «Русь», «Русалка». У 1889–1918 рр. – член Крайової шкільної ради, в 1891–1896 – голова Українського педагогічного товариства, 1889–1895 – заступник голови товариства «Просвіта», 1892–1897 – голова Наукового товариства ім. Т. Шевченка. Редагував «Записки НТШ» (1893–1894), журнали «Учитель» (1889) і «Дзвінок» (1890), який сам видавав. Упорядник багатьох книг із української літератури й історії. Активно

сприяв приїзду до Львова М. Грушевського, який очолив в університеті кафедру історії України. Брав активну участь у громадсько-політичному житті Галичини. В 1885 р. обраний до Тернопільської міської ради. Наступного року у Тернополі почав видавати 24-томну «Руську історичну бібліотеку» (1883–1894), випуск якої закінчив у Львові. Намагався досягнути порозуміння з австрійським урядом і польськими політичними колами, впроваджуючи в життя політику т. зв. «нової ери». У 1891–1907 рр. – посол до австрійського парламенту (з 1917 р. – довічний член Ради Панів), в 1894–1904 рр. – депутат галицького сейму. В 1896 р. виступив засновником Католицького руського народного союзу, який в 1911 р. перетворився на Християнсько-суспільну партію. Тісно співпрацював із митрополитом А. Шептицьким. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – державний секретар освіти й віросповідань у першому уряді. Після окупації польськими військами Галичини відійшов від політичної діяльності. Відмовився присягнути на вірність Польщі, за що був позбавлений пенсії. Помер 25 грудня 1926 р. у Львові. Похований на Личаківському цвинтарі в родинному гробівці.

Бачинський Василь – народився 1892 р. у с. Довжанка Тернопільського повіту. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – сотник УГА, командир 2-го (Тернопільського) куреня 1-го Подільського полку ім. С. Петлюри. У міжвоєнний період – редактор часописів «Подільський голос» (Тернопіль, 1928–1930), «Народна освіта» (Львів), «Народна справа» (Львів, 1938, 1939). Співорганізатор «Підпільного братства» в Тернополі та «Подільського братства». Під час Другої світової війни емігрував за кордон, де в 1947 р.

разом із соратниками відновив діяльність УНДО, був її провідним діячем. Автор низки спогадів та публікацій про українські визвольні змагання: «Україна рве кайдани (у двадцятиліття української революції)», «Генерал Мирон Тарнавський, начальний Вожд УГА», «Преса ЗУНР в 1918–1919 рр.», «Завваги до Чортківської офензиви: справлення і доповнення» та ін. Помер на еміграції.

Болух Василь – народився 12 січня 1889 р. у с. Кутківцях поблизу Тернополя. Закінчив Тернопільську гімназію, а згодом правничий факультет Львівського університету. З початком Першої світової війни був мобілізований до австро-угорської армії. Активний учасник національно-визвольних змагань, був першим воєнним командантом Тернополя і повіту, а з переходом УГА за Збруч – Житомира і Проскурова (нині м. Хмельницький). Як сотник УГА брав участь в українсько-польській війні 1918–1919 рр. У міжвоєнний період працював у Тернополі в кооперації і деякий час був головою надзірної ради місцевої філії «Українбанку», активний діяч товариств «Сільський господар» та «Просвіта». Належав до УНДО, певний час очолював його повітовий комітет. Із 1935 р. – посол до польського сейму від Тернопільсько-Збаразько-Золочівського округу. Виступав проти поселення поляків на західно-українських землях, захищав інтереси українського населення Галичини, допомагав членам ОУН. Під час Другої світової війни співпрацював з українським підпіллям, згодом емігрував до Австрії, далі – до Німеччини, а звідти у 1949 р. – до Австралії. На новому місці розвинув активну громадську діяльність, став першим головою Об'єднання українців Австралії. Помер 17 вересня 1955 р. (за ін. даними – 17 жовтня 1953 р.) у Мельбурні.

Брикovich Володимир Лукич – народився 29 липня 1877 р. у Тернополі, правник. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР очолював Тернопільський окружний військовий суд. Згодом співробітник Галицького революційного комітету, громадський діяч. Був симпатиком ОУН. 24 червня 1941 р. заарештований органами НКВС. Помер 12 грудня 1953 р. у Тернополі.

Брикovich Ілярій Матвійович – народився 3 листопада 1881 р. у Тернополі. Після закінчення Львівського університету викладав грецьку і латинську мови у Тернопільській гім-

назії, де свого часу навчався й сам, певний час був її управителем. У роки національно-визвольних змагань у складі УГА брав участь в українсько-польській війні 1918–1919 рр. Тривалий час очолював Тернопільську філію «Просвіти», «Рідної школи», «Міщанського братства», при якому заснував гурток «Сільського господаря», різні курси, щоб піднести культурний і освітній рівень міщан. Входив до складу Центрального комітету Українського національно-демократичного об'єднання (УНДО), був головою його Тернопільського повітового комітету; відомий сокільсько-спор-

Тернопіль. залізничний вокзал. 1900-ті

тивний діяч, симпатик ОУН. 22 червня 1941 р. заарештований органами НКВС і етапований до Челябінської обл. Росії. помер 24 липня (за ин. даними – у лютому) 1942 р. у Верхньоуральській в'язниці.

Брикович Степан – народився 28 серпня 1883 р. у Тернополі. Випускник місцевої гімназії та правничого факультету Львівського університету, доктор права. Працював адвокатом у Тернополі, оборонець у політичних процесах. Як громадсько-політичний діяч у різний час очолював «Мищанське братство», товариство «Рідна школа», брав активну участь у діяльності місцевої філії «Просвіти», Подільського союзу кооператив, Української радикальної партії (з 1926 р. – Української соціалістичної радикальної партії), низки інших українських організацій. Після Листопадового зриву очолював відділ відбудови у комісаріаті Тернопільського повіту. Під час Другої світової війни певний час керував Українським допомогивим комітетом у Тернополі. Навесні 1944 р. емігрував до Німеччини. Помер у 1948 р. у м. Вюрцбург (Німеччина).

Галущинський Іван – народився 1883 р. у с. Дзвиняч Чортківського повіту. Тривалий час викладав у Тернопільській гімназії (1912–1914, 1923–1930). Був провідником довоєнного Пласту в Тернополі. Під час Першої світової війни разом зі старшим братом Михайлом служив у легіоні УСС. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР організував Тернопільську студентську сотню, сформовану з учнів місцевої гімназії. В складі УГА пройшов усю воєнну кампанію. У міжвоєнний період тісно співпрацював із редакціями газет «Українські вісті» й «Подільський голос». У 1930 р., під час пацифікації, був ув'язнений, позбавлений права викладати в навчальних за-

кладах та пенсії. Під час Голодомору 1932–1933 рр. у советській Україні організував комітет допомоги голодуючим, збирав для них пожертви та матеріали про цю трагедію. З 1933 р. – голова товариства «Рідної школи» у Львові.

Гірняк Никифор Йосипович – народився 23 липня 1885 р. у Струсові Тереховлянського повіту, навчався в університетах Львова і Відня; доктор філософії. До Першої світової війни був активним учасником пластунського та стрілецького рухів, працював у «Просвіті», «Рідній школі», «Учительській громаді», «Педагогічній товаристві», проводив антиалкогольну кампанію. Як старшина запасу австрійського війська у серпні 1914 р. за власним бажанням був призначений до легіону УСС командантом сотні. Упродовж 1915–1918 рр. очолював стрілецький Кіш, основним завданням якого був набір добровольців та опіка пораненими і хворими стрільцями і старшинами. Активний учасник Листопадової національної революції та українсько-польської війни 1918–1919 рр. ВУ 1918 р. – ком. Тернопільської військової округи, згодом – начальник мобілізаційного відділу Державного секретаріату військових справ ЗУНР. Влітку 1919 р. призначений референтом мобілізаційного відділу в Генеральному штабі військ УНР, пізніше певний час очолював революційний комітет у Вінниці. Після визвольних змагань працював учителем, а згодом директором гімназії «Рідної школи» в Тернополі. Брав активну участь у діяльності місцевої «Просвіти», «Пласту», видавав у Тернополі часопис «Громадянин», очолював кілька громадських організацій, був членом Наукового товариства ім. Т. Шевченка (НТШ). Під час Другої світової війни працював шкільним референтом Українського центрального комітету, згодом учителював у Австрії, Німеччині.

1949 р. емігрував до США, де заснував і очолив Братство УСС, українську школу, видавничий кооператив «Червона Калина». Опублікував низку праць з історії визвольних змагань. Помер у Кліфтоні 4 березня 1962 р., похований у Філадельфії.

Голубович Сидір (Ісидор) Тимофійович – народився 6 березня 1873 р. в с. Товстенке на Чортківщині в селянській родині. Випускник Тернопільської гімназії та правничого факультету Львівського університету, доктор права. З 1904 р. жив і працював у Тернополі, де відкрив

власну адвокатську контору. Очоловав «Прогресіву» і «Сокіл», брав активну участь у роботі інших українських організацій, зокрема, Подільської ради – української політичної організації краю, у виданні часописів «Подільське слово» і «Подільський голос»; співзасновник та один із керівників Повітового кредитного товариства, Подільського союзу кооператив, товариства «Народний дім». У 1911 р. обраний до австрійського парламенту, а в 1913 р. – й до Галицького сейму. Був впливовим діячем Української національно-демократичної партії.

тернопіль. церква воздвиження чесного хреста. 1900-ті

Під час Першої світової війни – член Загальної Української Ради, згодом – Української парламентської репрезентації, які представляли галицьких українців у Австрії під час війни; співпрацював із Союзом визволення України (СВУ), очолював у Львові «Центральний банк» і редакцію газети «Українське слово». Активний учасник національно-визвольних змагань, був одним із організаторів Української конституанти 18–19 жовтня 1918 р. у Львові, член УНР-ади, державний секретар судівництва в першому уряді ЗУНР, співавтор тимчасової конституції та законів республіки, умов злуки УНР і ЗУНР в соборну Українську державу. З середини грудня, коли уряд перебував у Тернополі, тимчасово виконував обов'язки його голови. З січня 1919 р. затверджений УНРадою у Станіславі головою Ради державних секретарів, одночасно обіймав портфелі державних секретарів фінансів і торгівлі та промислу. Від 9 червня того ж року уповноважений із внутрішніх справ Диктатора ЗУНР Є. Петрушевича. Разом із ним у листопаді цього ж року виїхав до Відня. Восени 1923 р. повернувся до Львова, де невдовзі очолив Українську народно-трудова партію, брав участь у підготовці створення УНДО, однак із середини 1925 р. покинув політичну діяльність. Згодом працював адвокатом, спочатку у Львові, а від 1929 р. – у Залозцях (нині смт Залізці) на Тернопільщині. Помер 12 січня 1938 р. Похований на Личаківському кладовищі у Львові.

Громницький Володимир – церковний і громадський діяч; народився 1862 р. у с. Красному Калуського повіту (нині Івано-Франківської обл.). Близько 1892 р. прибув до Тернополя, де завдяки енергійності і ввічливості швидко здобув прихильність тернопільських парафіян. Із 9 березня 1895 р. перейняв провід у Тер-

нопільській парафії. Тривалий час служив парохом церкви Різдва Христового. На Богослужіння часто запрошував до храму хор «Боян», гімназійні хори, оркестр, відомих проповідників. У результаті цих та інших новацій парафіяльна церква не вмщала всіх бажаючих почути слово Боже. Був патріотом, фундатором та учасником майже усіх українських інституцій, доброю і співчутливою людиною. Під час Першої світової війни три роки перебував на засланні в Росії і після щасливого повернення додому прикрасив чудотворну ікону Тернопільської Богоматері срібними ризами. Помер 23 листопада 1938 р. у м. Тернополі. В пам'ять про вірне служіння Богові й рідному народові його ім'я увічнене в назві однієї з тернопільських вулиць.

Дністрянський Станіслав Северинович – народився 13 листопада 1870 р. у Тернополі в сім'ї педагога. Випускник місцевої гімназії та юридичного факультету Віденського університету. Згодом продовжив наукову діяльність у Берліні та Лейпцигу, доктор права і політичних наук, академік. Окрім слов'янських мов, опанував німецьку, французьку, латинську та старогрецьку. З 1901 по 1918 рр. – професор цивільного права у Львівському університеті, де розгорнув широку наукову діяльність. Зокрема, очолив юридично-статистичну комісію НТШ, редагував «Часопис правничий і економічний». Вів активну боротьбу за права української мови у навчальних закладах і діловодстві. У 1907 і 1911 рр. від Української національно-демократичної партії обраний депутатом до віденського парламенту, де очолював депутатське об'єднання «Український клуб». Брав активну участь у державотворчих процесах, зокрема, в 1920 р. написав проект конституції ЗУНР, який увібрив у себе все краще з ев-

ропейської конституційної думки того часу. З 1921 р. – декан правничого факультету Українського Вільного Університету (УВУ), створеного за його ж ініціативи у Відні. Після переведення 1922 р. УВУ до Праги став його ректором; читав лекції в Українській господарській академії в Подєбрадах та Празькому університеті. 1928 р. обраний академіком Всеукраїнської академії наук. Автор понад 170 праць, зокрема, розробив основи правової держави, займався соціологічними студіями, заклав основи української політології. Помер від розриву сер-

ця 5 травня 1935 р. під час лекції в Ужгороді, де і похований.

Карманський Петро Сильвесторович (псевдоніми – Петро Гіркий, Лесь Могильницький) – український педагог, літератор, громадський та політичний діяч, народився 29 травня 1878 р. у м. Чеханів (нині Цеханув) у Польщі. Закінчив Українську богословську колегію у Ватикані та Львівський університет. Під час Першої світової війни працював у таборах військовополонених українців російської армії у Німеччині та Австрії. Певний час викладав у Тернопільській українській гімназії.

тернопіль. загальний вид зверху. 1900-ті

Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – депутат УНРади, голова повітового комітету Національної Ради в Тернополі. Брав участь в історичному засіданні УНРади 3 січня 1919 р. у Станіславові, коли було ухвалено закон про злуку ЗУНР із УНР. У 1919–1920 рр. був секретарем дипломатичної місії УНР при Ватикані, 1922–1925 рр. – представник ЗУНР у Бразилії. Після повернення на Батьківщину учителював у гімназіях Дрогобича і Львова, з 1939 р. викладав у Львівському університеті, у 1944–1946 рр. – директор меморіального музею І. Франка у Львові. Помер 16 квітня 1956 р. у Львові, похований на Личаківському цвинтарі.

Кузьма Василь – народився 1891 р. у селі Романівка Тернопільського повіту. Після закінчення теологічного факультету Львівського університету був висвячений на священника. Служив фронтовим капеланом в австрійській армії, в період національно-визвольних змагань був військовим духовником Тернопільської округи, згодом – греко-католицьким капеланом Армії УНР. Захворівши тифом, 1 січня 1920 р. потрапив до польського полону і до кінця квітня того ж року просидів у в'язниці в Тернополі. Після звільнення отримав призначення до духовної праці при церкві Господнього Преображення, відтак при катедрі св. Юра у Львові, а з 1923 р. – духовним наставником для вояків-українців у польській армії. Під час німецької окупації перебував на Лемківщині: душпастирював у м. Новому Санчі, зорганізував «Допомоговий комітет» у м. Криниці, повітовий кооператив, відродив по всіх селах читальні «Просвіти» й українські народні школи, які польська влада або позакривала, або сполонізувала. Перед наступом Радянської армії перебрався до Словаччини, звідти до Австрії; в липні 1948 р.

оселився в Канаді, де служив духовником Новіціату Сестер Службниць в Анкастері. Помер 7 листопада 1963 р. у Вінніпезі. Нагороджений крилошанськими відзнаками з правом ношення червоного пояса і колпака, хрестом Симона Петлюри, відзнаками УГА.

Левицький Євген Йосипович – народився 16 (за ин. даними – 17) січня 1870 р. у селі Сидорів Гусятинського повіту (за ин. даними – Качанівці на Підволочищині). Навчався у Тернопільській гімназії, а згодом на правничих факультетах Львівського та Віденського університетів, доктор права. Був одним із лідерів студентського руху, обирався головою Всеслов'янського студентського конгресу у Відні (1892). У 1890 р. став співініціатором створення Русько-української радикальної партії – першої політичної партії на українських землях, а в 1899 р. – Української національно-демократичної партії; співавтор програм обох партій. Співпрацював в офіційному партійному органі УНДП – г. «Народ», редактор часописів «Будучність», «Свобода», «Діло». У 1907 р. обраний депутатом австрійського парламенту. Під час Першої світової війни – член Української Головної Ради, проводив організаційну і просвітницьку роботу серед полонених українців із російської армії в німецьких таборах. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – член УНРади, посол у Німеччині та Чехословаччині. У міжвоєнний період займався адвокатською практикою у Відні. Автор багатьох статей із проблем політики і культурології. Помер 21 листопада 1925 р. у Відні.

Лисий Володимир – народився 1892 р. в Копичинцях. Працював адвокатом у Тернополі. Був одним із керівників Тернопільської філії «Просвіти», заступником голови Української радикальної партії. Активний учасник на-

ціонально-визвольних змагань, у період ЗУНР очолював у Тернополі міліцію, був співавтором виборчого закону до сойму ЗУНР та коментаря до неї. Як четар УГА брав участь в українсько-польській війні 1918–1919 рр., бойових діях у Наддніпрянщині. Після проголошення 30 червня 1941 р. Акту відновлення Української держави – міністр внутрішніх справ її уряду – Українського Державного Правління. Після Другої світової війни емігрував до США, де певний час редагував часопис «Вільна Украї-

на». Автор правничих розвідок і коментарів. Помер у 1966 р.

Лучанко Григорій – народився у Малашівцях Зборівського повіту. Під час Першої світової війни був старшиною австро-угорської армії. Певний час перебував у російському полоні в містечку Туринську Тобольської губернії, звідки втік на Різдво 1917 р. У другій половині лютого 1918 р. добрався до Києва, а звідти до Тернополя. Кілька місяців учителював у с. Біла Тернопільського повіту. Активний учасник

тернопіль. наукова бібліотека ТSL (товариства народної школи). 1900-ті

національно-визвольних змагань, зокрема брав участь у перебранні українцями влади в Тернополі під час Листопадового зриву 1918 р., в складі сформованого в Тернополі 5-го куреня забезпечував проголошення Акту злуки ЗУНР і УНР 22 січня 1919 р. на Софійському майдані в Києві, воював проти більшовицьких агресорів. Під час виконання одного з бойових завдань удруге потрапив до російського полону, звідки також зумів утекти та повернутися до Тернополя. Під час Другої світової війни як уповноважений Військової управи на Зборівщині був одним із організаторів дивізії «Галичина». Після війни емігрував до США.

Ляймберг Семен (Соломон) Якович – народився 1891 р. у м. Тернопіль. Під час Першої світової війни – офіцер австро-угорської армії, згодом – УГА, армії УНР і Денікіна. В 1921 р. вступив до більшовицької партії, очолив радіочастину 4-го управління штабу Червоної армії. У 1933 р. засуджений на 3 роки позбавлення волі. Пізніше працював завідувачем радіовузла Беломоро-Балтійського комбінату, проживав на станції Медвежья Гора (Карелія, Росія). Знову заарештований 3 жовтня 1937 р. Особливою трійкою УНКВС Ленінградської області 19 грудня того року засуджений до вищої міри покарання. Розстріляний у Ленінграді 9 квітня 1938 р. (Про подальшу долю С. Ляймберга є й інші дані: загинув у польському полоні; закатований поляками в тернопільській в'язниці у 1920 р.; пережив полон і виїхав до Палестини).

Миколаєвич Яків – народився 10 жовтня 1865 р. у с. Дуброві, нині в складі с. Синькова Кам'янсько-Буського р-ну на Львівщині. Викладав у Тернопільській учительській семінарії, громадсько-освітній і кооперативний діяч. Активний учасник національно-визвольних змагань, після Листопадового зриву 1918 р. очолю-

вав харчову управу Тернопільського повітового комісаріату. Помер 3 листопада 1931 р. у м. Тернополі.

Музичка Андрій Васильович – народився 6 грудня 1886 р. у селі Добриводи Збаразького повіту в селянській родині. Після закінчення Львівського університету викладав грецьку й латинську мови в Тернопільській гімназії, яка славилася високим рівнем знань. Активний учасник національно-визвольних змагань, сотник УГА. З 1920 р. працював викладачем української літератури Одеського інституту народної освіти, в 1925 р. йому було присвоєно звання професора. В квітні 1931 р. був заарештований органами ОДПУ за нібито участь у контрреволюційній змові і згодом висланий до Казахстану. Пізніше викладав історію російської літератури і літератури народів СРСР у Кзил-Ординському і Семипалатинському педінститутах. 1958 р. захистив докторську дисертацію. Належав до перших творців українського літературознавства. Помер 8 вересня 1966 р. в Семипалатинську, де й похований.

Олесницький Ярослав – народився 25 лютого 1875 р. у с. Зарваниці Підгаєцького пов. (за ин. даними – у Галичі, нині Івано-Франківської обл.), адвокат, доктор права. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – член УНРади, співробітник державного секретаріату закордонних справ ЗУНР. У січні 1919 р. у складі делегації ЗУНР брав участь в урочистому проголошенні Акту злуки у Києві, з огляду на присутність на урочистостях іноземних дипломатів перекладав офіційні промови французькою мовою. Очолював дипломатичне представництво УНР у Лондоні. В 1921–1922 рр. – викладач Українського таємного університету у Львові. З 1923 р. проживав у м. Золочеві на Львівщині, де зай-

мався адвокатською практикою, активною громадсько-політичною діяльністю. Належав до ЦК УНДО; з 1930 р. – депутат польського парламенту. Засуджував репресії польського окупаційного режиму щодо українського населення Західної України. В 1931 р. від імені Української парламентської репрезентації в сеймі звернувся до Ліги Націй із рішучим протестом проти політики «пацифікації». Автор численних статей на правничу і суспільно-політичну тематику в галицькій пресі. Помер 15 липня 1933 р. у Золочеві.

Пісецький Олександр Купріянович – народився 27 вересня 1869 р. у с. Котузеві на Тербовлянщині. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – державний секретар пошт і телеграфу в першому уряді. Помер 1948 р. у с. Зеленому Гусятинського району.

Сеньківський (Сеньковський) Теодозій – народився 27 лютого 1900 р. у м. Тернопіль. У легіоні УСС перебував із 1917 р., виступ. У роки національно-визвольних змагань у складі УГА брав участь в українсько-польській війні 1918–1919 рр., учасник боїв за м. Львів; співорганізатор Студентської сотні УГА в Тернополі. Згодом воював у Наддніпрянській Україні, з травня 1919 р. служив у штабі С. Петлюри. Певний час перебував у польському полоні, після звільнення з якого в 1920 р. закінчив Тернопільську гімназію. Згодом навчався на медичних факультетах Українського таємного університету у Львові та університету в м. Грац (Австрія); доктор медицини. Працював лікарем у м. Сколе, Львові, на Бойківщині, де заснував філії «Просвіти», у м. Сольц (Польща) та Зборові. В 1944 р. емігрував до Австрії, а в 1949 р. – до США. На американському континенті продовжив лікарську практику в штатах Нью-

Джерсі, Нью-Йорк, Огайо та Пенсильванія. Провадив активну громадську роботу в українських товариствах і організаціях, зокрема у Філадельфії став співзасновником земляцького об'єднання «Тернопільщина». Помер 17 січня 1989 р. у м. Філадельфії.

Сидоряк Семен Дмитрович – народився 2 серпня 1870 р. у с. Воловці Горлицького повіту (нині Польща). Після закінчення Львівського університету вчителював у львівській і тернопільській гімназіях, відомий сокільсько-спортивний діяч. Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – комісар (посадник) Тернополя. Пізніше працював професором Київського інституту обліку та розподілення, доктор біологічних наук. У 1935 р. був заарештований органами НКВС і наступного року висланий до Казахстану. Помер у 1947 р.

Славуа Григорій – народився 12 жовтня 1885 р. у с. Розношинці Збараського повіту, правник. Активний учасник національно-визвольних змагань, після Листопадового зриву 1918 р. певний час працював у Тернопільському повітовому комісаріаті, згодом як старшина УГА брав участь в українсько-польській війні 1918–1919 рр. Після еміграції займався громадською діяльністю в діаспорі. Помер 30 листопада 1970 р. у м. Пармі (США).

Чернецький Антін – народився 8 квітня 1887 р. у Бережанах. Навчався в Бережанській гімназії, де, ознайомившись із радикальною пресою, став членом таємного гуртка «Молода Україна», згодом у Віденській вільній робітничій академії. Визначний діяч Української соціал-демократичної партії, член і секретар її керівного органу. Секретар крайової професійної організації українських залізничників. Редактор і співредактор органів УСДП «Земля

і воля», «Вперед», «Професійний вісник». Активний учасник національно-визвольних змагань, у період ЗУНР – член УНРади, державний секретар праці й суспільної опіки у першому уряді. З 1924 р. голова Союзу українських приватних службовців, у 1925–1928 рр. – директор Пенсійного інституту приватних службовців у Львові. Наприкінці Другої світової війни змушений був емігрувати, спочатку до Німеччини, згодом – до Швейцарії. Помер у 1963 р.

Чикалюк Станіслав Михайлович – народився 12 грудня 1863 р. у селі Супранівка на Підволочизині. Випускник правничого факультету Львівського університету, доктор права. Працював адвокатом у Тернополі, був активним діячем місцевої філії «Просвіти», «Міщанського братства», низки інших українських товариств. У 1899 р. став засновником Повітового кредитового товариства, реорганізованого в 1904 р. у Подільський кредитний банк, член його дирекції до 1922 р. Брав активну участь у виданні газет «Подільський голос» (1904–1906) і «Подільське слово» (1910–1912). У 1904–1914 рр. – кошовий тернопільського «Сокола». З початком Першої світової війни переїхав до Австрії. В період ЗУНР – заступник комісара Тернополя. Після завершення національно-визвольних змагань продовжив у місті адвокатську та громадську діяльність. Помер 1926 р. в Тернополі.

Чумак Степан Васильович – народився 26 жовтня 1883 р. у Тернополі. Закінчив Тернопільську гімназію, а згодом правничий факультет Львівського університету, доктор права. Працював адвокатом у Тернополі. Був організатором Українських січових стрільців у Тернопільському повіті; в стрілецькому легіоні перебував із 1914 р., четар. Певний час завідував стрілецькою бібліотекою, служив

у штабній канцелярії. Мав серед стрільців прізвисько «Тато». В період ЗУНР – старшина УГА, прокурор Тернопільського окружного військового суду. В міжвоєнний час був відомим адвокатом, одним із організаторів господарського та громадсько-політичного життя української громади Тернополя. У 1922 р. обраний членом дирекції товариства «Міщанське братство», від осені 1923 р. – член керівництва «Подільського союзу кооператив» та «Подільської пасічної спілки». Був одним із директорів фабрики «Калина». Належав до керівництва місцевої організації УНДО. Під час Другої світової війни брав участь у роботі окружного Українського допомогового комітету, деякий час був головою міста. Влітку 1944 р. заарештований у Тернополі органами МДБ. Засуджений і відправлений у виправно-трудоий табір до Сибіру, де загинув.

